

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Ústav anglického jazyka a didaktiky

Posudek závěrečné práce

předložené na Ústavu anglického jazyka a didaktiky
na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy

Jméno a tituly posuzující/ho:

Posudek: vedoucího/vedoucí oponenta/oponentky

Autor/autorka: Markéta Malcová

Název práce: *Loss of Inflection in Updated Old English: the Noun Phrase in the Text of Nativitas Sanctae Mariae*

Rok odevzdání: 2019

Předložena jako práce: bakalářská diplomová

Odborná úroveň práce:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Věcné chyby:

téměř žádné vzhledem k rozsahu přiměřený počet méně podstatné četné závažné

Zvolená metoda:

původní a adekvátní vhodně zvolená nepříliš vhodná nevhodně zvolená

Výsledky:

originální původní i převzaté netriviální kompilace citované z literatury opsané

Rozsah práce:

příliš velký přiměřený tématu dostatečný nedostatečný

Použitá sekundární literatura (počet a výběr titulů):

nadprůměrná (rozsahem nebo náročností) průměrná podprůměrná nevyhovující

Grafická a formální úroveň:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Jazyková úroveň:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Tiskové chyby:

téměř žádné vzhledem k rozsahu a tématu přiměřený počet četné

Celková úroveň práce:

vynikající velmi dobrá průměrná podprůměrná nevyhovující

Stručná charakteristika práce (vyplňuje vedoucí, cca 100-200 slov)

Předložená BP je originální studií ztráty flexe v jednom z textů tzv. Updated Old English, fáze a podoby angličtiny mezi druhou polovinou 12. a počátkem 13. století, která je vývojovým článkem spojujícím pozdní starou a ranou střední angličtinu. Je doložena v textech, která představují tvořivé, inovující opisy pozdně staroanglických textů (zejména homiletické povahy), jejichž písaři nesoustavně, avšak vědomě reflektují na všech úrovních jazykového systému, k nimž došlo v jazyce během doby, která dělí čas vzniku původního textu od doby daného opisu. Tato BP zpracovává jeden z textů, původem z rukopisu spíše konzervativní nežli inovativní povahy (MS Bodley 343), a důsledně, na základě manuální filologické a lingvistické analýzy, jej porovnává s textem zdrojovým (MS Hatton 114). BP se zaměřuje na problematiku ustupující flexe ve jmenných frázích jako doklad postupného typologického přerodu angličtiny od flektivního (syntetického) k izolačnímu (analytickému) typu. Podává kvantitativní i kvalitativní obraz stavu flexe ve zvoleném textu na pozadí změn probíhajících na ostatních systémových rovinách. Zjišťuje jeho poměrnou konzervativnost (změny reflektuje zhruba pětina případů), ale zároveň i významné inovativní tendence na morfoloické rovině. Tam podle autorky nedochází k prosté a relativně přímočaré ztrátě flexe, nýbrž se objevují tendence, jež různými prostředky fakticky flektivní morfologii na redukovaném půdorysu inovují v zájmu prodloužení její existence. V tom Markéta Malcová zajímavě doplňuje zjištění Raffaely Baechlerové, jejíž právě vyšlá studie, jedna z nejvýznamnějších v dosud nevelkém souboru lingvistických analýz věnovaných Updated Old English, zkoumá texty Lambeth Homilies.

Slovní vyjádření, komentáře a připomínky (cca 100-200 slov)

Silné stránky práce:

Jde o práci originální, logicky strukturovanou, vystavěnou na kombinaci filologické a lingvistické analýzy. Autorka musela zvládnout řadu dílčích úkolů způsobem a za použití znalostí, které vysoko překračují odborné zkušenosti běžného absolventa bakalářského studia a odpovídají spíše úrovni práce diplomové (včetně zvládnutí nesnadného primárního textu i s jeho přesným překladem a sekundární literatury). Proces vzniku BP charakterizovala ze strany autorky velká píle, zaujetí, důslednost i samostatnost. Výstupem z textu by po dalším dopracování a zpřesnění analýzy mohla být publikace v podobě článku.

Slabé stránky práce:

Konstatovaný objem práce a náročnost analýzy nutně znamenají, že řada konkrétních závěrů v analýze potřebuje dále domyslet a usouvztažnit (k některým dále níže). To je navíc objektivně dáno i mírou zkušenosti autorky s historickou angličtinou. Z terminologického hlediska by bývalo dobře více pracovat s pojmem analogie a důsledněji rozlišovat pojmy koncovka a přípona. V části 3.3. *Hypotheses* jsou nakonec vysloveny pouze výzkumné otázky, hypotézy nikoli. Pokud jde o technické zpracování práce, obsah měl být opatřen stránkovými odkazy, samostatným číslováním měly být opatřeny veškeré rozebírané příklady a analyzovaný text v příloze by bývalo lépe po odstavcích i řádkách očíslovat. Dílčí (a nečetné) redakční a jazykové nedostatky jsem si dovolil vyznačit do výtisku BP, který jsem měl k dispozici.

Otázky k obhajobě a náměty do diskuze:

1. Co přesně se myslí užším definováním významu koncovek v pozdějším textu (abstrakt na s 4. a passim.)?
2. Jak autorka chápe (větší) „distinctiveness“ či distinguishability“ koncovek, s níž se v textu pracuje průběžně, aniž by byla definována?

3. Jak autorka chápe syntaktické změny, resp. jak je ve svém pojetí odlišuje od změn stylistických a změn na textové rovině (srov. např. diskusi k příkladu na s. 20 aj.)?
4. Jak autorka chápe vývojový proces ztráty koncovek končících na nazálu?
5. Lze poměr zachování a inovace koncovky *-um* kvantifikovat přesněji?
6. Lze nějak přesněji shrnout změny dotýkající se slabého sklonění substantiv (někdy se argumentuje jeho „slabostí“, jindy „silou“ – srov. např. př. 2 v kontrastu k př. 3 na s. 39)?
7. Jakou roli hraje celkově v obrazu „inovované flektivní morfologie“ přídavné jméno?
8. Jak se sama autorka dívá na problém exaptace v textu?

Další poznámky:

1. Kvantifikační část práce obsahuje dílčí drobné početní nepřesnosti (s. 27–28).
2. Složitě jmenné fráze toho typu, který se probírá na s. 28, by bylo záhodno analyzovat hierarchizovaně.
3. V diskusi na s. 28 by bylo dobře rozlišovat fonetické změny v koncových a ostatních slabikách.
4. V diskusi k zájmenu *heo* (vývojový poměr tvarů *hi – hire*) by bylo dobře pracovat s celými tvary, jemnější morfologická analýza na synchronní úrovni není dost dobře možná.
5. Vztah mezi analyzovaným textem v Bodley 343 a texty Lambeth Homilies nelze postihnout tak jednoduše jako ve zmínce na s. 48, a to i vzhledem k některým rozdílům mezi oběma analýzami (tj. Baechlerové a Malcové).
6. Poznámky a otázky k jednotlivým příkladům:
  - V jakém smyslu je změna v př. 1 na s. 33 stylistická?
  - Popis k př. 4/34 není formulován dost jasně.
  - Př. 1/39: nejde spíše o stylisticky využitý rozdíl ve volbě čísla?
  - V př. 9/41 je podstatný fakt celé předložkové fráze postmodifikované frází genitivní.

Navržená klasifikace:

výborně   velmi dobře   dobře   neprospěl/a

Místo, datum a podpis vedoucího/oponenta: prof. PhDr. Jan Čermák, CSc.

V Praze, 26. srpna 2019